

Водзӕ

ГАЗЕТ ЛӔДЗӐНЫ: ВКП(б) ЕМДІНСА
РАЙКОМ ДА РАЙИСПОЛКОМ

№ 48 (742)

МАЈ 1 ЛУН

1939 ВО

♦♦♦

Петӕ тӕлысын 10 номер



МЕЖДУНАРОДНОӢ ПРОЛЕТАРСКОӢ СОЛИДАРНОСТЬЛӐН ПРАЗДНИК

Талун, став мӑрса рабочӕ-
јас да ужалыс јӕз празну-
тӕны международнӕй про-
летарскӕй солидарностыс
празник—МАЈ ПЕРВОЈ лун,
празнујтӕны ассыныс веты-
мынӕд мајовка.

Международнӕй проле-
тарят революционнӕй вын-
јаслы тавоса первомајскӕй
смотр кутӕ зев ыжыд бо-
јевӕй тӕдчанлун. Мировӕй
война помасӕм бӕрын некор
нӕшта ез вӕв ташӕм јона
јосмӕма международнӕй об-
становкыс кызӕ онӕ. „Выл
империалистическӕй война ло-
ис фактӕн, кодӕ заводѣтис
зев ыжыд территория вы-
лын Шанхајсан Гибралта-
рӕ да шымыртис 500 мил-
лион сајас населеније. На-
слѣственнӕ вылыс шӕравӕд
Јевропалӕн, Африкалӕн,
Азијалӕн карта. Иужвыјӕ-
ныс вӕрӕдӕдма война бӕрса
сӕз шусана мӑрбӕвј режім-
лыс став системас“.

Империалистическӕй хиш-
ныкјас дугдывлытӕг кеслӕ-
ны мијан страна вылӕ ас-
сыныс пијјаснысӕ. Граби-
телскӕй войнаын быд выл
восков вӕчӕмӕн германскӕй,
јапонскӕй да италјанскӕй
агрессорјас век јонжыка
зилӕны ускӕдчыны СССР
вылӕ. Но ми огӕ кӕсӕд война.
„Ми сулалам народјасӕ
поддѣрживајтӕм вӕсна, код-
јас лоисны агрессијалы
жертвајасӕн да тышкӕд-
ны асланыс рӕдѣна неза-
висѣмост вӕсна“ (Сталин).

„Ми ог полӕй агрессор-
јас боксан угрозајасыс да
дасӕ вӕчавѣчны кык пӕвса
ударӕн война ӕзтысјас
удар вылӕ, кодјас зилӕны
нарушитны советскӕй гра-
ницајаслыс неприкосновен-
ност“ (Сталин).

Хасан ты рајонын собы-
тѣјас нӕшта ӕтчыд пет-

кӕдлісны став мӑрлы, мы
советскӕй народ кужӕ пӕрт-
ны олӕмд народјаслӕн вел-
икӕй вожд Сталин јорт-
лыс кывјасӕ да пастӕдны
смӑрѣтельнӕй дӕрӕмӕн сума-
шешейасӕ, кодјас усла-
дӕны советскӕй границајас
неприкосновенност вылӕ.

Советскӕй народ демон-
стрирујтӕ талун ассыс вӕ-
ла социализмлӕн выл, нӕшта
гырысжык завоеванај-
ејасӕ, ассыс морально-по-
литическӕй ӕтутвалун да ми-
јан коммунистическӕй пар-
тијалы да народјаслӕн вожд
Сталин јортлы беззаветнӕй
преданност. Сӕјӕ демон-
стрирујтӕ лӕглун да ре-
шимост—помӕд бырӕдны
фашизмлыс поганнӕй гнус-
нӕй агентјас—троцкистско-
бухаринскӕй да буржуазно-
националистическӕй шпион-
јасӕс, вредѣтелјасӕс, дѣвер-
сантјасӕс да мортвѣсјас-
сӕс. Сӕјӕ демонстрирујтӕ
ассыс несокрушимӕй обо-
роннӕй вынѣрсӕ да ассыс
кӕсӕдӕмӕд вѣчны мӑр капита-
листическӕй рӕзбојникјасыс.

Капиталистическӕй кыша-
лӕм јылыс да военнӕй
опасностлӕн угроза јы-
лыс нӕдѣтӕ здук кезлӕ вун-
дӕдлытӕг, советскӕй народ
ӕ вожд кутас јонмӕдны стра-
налыс дорјысан вын. Та-
лунја первомајскӕй демон-
страцијас да мѣтинјас вы-
лын советскӕй народ вӕ-
час итојас Ленин—Сталин
партија вескӕдлӕм улын
всемирно-историческӕй вер-
мӕмјаслы да мобѣлизујтас
ассыс став вынјасӕд Којмӕд
Сталинскӕй пјатѣлет-
каын вожд нӕшта гырыс-
жык вермӕмјас шедӕдӕм
вылӕ.

Мијан странас ужалыс
јӕз первомајскӕй празник
встречајтӕны социалистичес-

кӕй орјысӕмлӕн выл под-
јомдн. Уна миллион ужа-
лыс јӕз бостис аслас кӕд
Којмӕд Сталинскӕй Пјатѣ-
леткалыс знамја. Паскыда
паскалис Којмӕд Сталинскӕй
Пјатѣлетка нѣма Ставсојуз-
са социалистическӕй ор-
јысӕм, кодлыс медвоzza
итојасӕд талун кутасны-
нын рапортујтны странаы.

Советскӕй правѣтельство
удовлетворѣтис харѣковскӕй
заводјасса рабочѣјаслыс
ходатајство да разрешѣтис
Мај 1-ој лунсан јул 15-ӕд
лунӕз нӕддны Осоавиахим-
лыс Ставсојузса 13-ӕд ло-
тереја. Мијан странас ужа-
лыс јӕз Осоавиахимлӕн Став-
сојузса 13-ӕд лотерејаын
участвујтӕмӕн нӕшта јон-
жыка јонмӕдасыс мијан
страналыс обороннӕй вын-
јӕр. Став мерајасдн јон-
мӕдны асланым рѣдѣналыс
военнӕй мошц—зев важ-
нӕй да почетнӕй мог СССР-
са быд гражданилӕн.

Талун, великӕй пролетар-
скӕй празник Мај первој
лунӕ Советскӕй Сојузса
ужалыс јӕз пӕса чолдма-
ласны ассыныс рӕднӕй да
раѣдѣтана Краснӕй Армија-
ӕс, демонстрирујтасны ар-
мијалыс да народлыс мӑрын
аздывлытӕм јединство.

Мед олас большевикјаслӕн
Ставсојузса Коммунистичес-
кӕй партија!

Мед олас Коммунистичес-
кӕй Интернационал—војна-
лы паныд, фашизмлы паныд,
капитализмлы паныд
тышлӕн вескӕдлыс да ор-
ганизатор!

Мед олас Маркслӕн—
Енгелслӕн—Ленинлӕн—
Сталинлӕн великӕй, непобе-
дѣмӕй знамја! Мед олас ле-
нинизм!

Мед олас Мај 1-ој лун— международнӕй пролетариат революционнӕй вынјаслӕн смотр! Став странајасса пролетаријас, ӕтутчӕй!

Москва—Америкаса Сојединон- нӕй Штатјасӕ пуксывлытӕм леб- зӕм котыртӕм куза правѣлѣст- веннӕй комиссијалӕн јуӕртӕм

Коккинакӕн да Гордѣјенко-
ӕн Москва—США-ӕ марш-
рут куза лебзӕм заводѣт-
ма 1939 вога апрел 28-
ӕд лунӕ Москваса кад сер-
тѣ 4 час 19 минутын да
помалӕма апрел 29-ӕд лунӕ
3 час 15 минутын Мискоу
дѣ вылын, Војвыв Америкаӕ
(Канада).

Самолот лебзѣс ташӕм
маршрут куза: Москва—
Тронхејм (Норвегија),
Рейкјавик (Исландија), Кап-
фарвел (Гренландијалӕн
лунвыв помыс)—Војвыв
Америка, 22 час 56 минутӕн
вевтѣсны вескыда леб-
мӕн 6516 километр, збы-
лысӕд самолотлӕн тујыс
вӕлі јона унжык—(8 сурс
километр гӕдӕр, кодӕ сос-
тавлајтӕ 348 километр ча-
сӕн).

Лебзӕм мунѣс усложнен-
нӕй метеорологическӕй об-
становкаын, кодӕ характер-
нӕй тајд трассалыс. Погода-
лӕн прогноз тајд каднас
лебзѣгӕн оправдајтис, Нју-
Йорклӕн рајоныс кыңзѣ, кӕ-
ни Вашингтонскӕй погодалӕн
бјуро јуӕртӕм сертѣ вѣчыс-
сѣс кымдралун умереннӕй
высотанын. Туј вылын само-
лот вујис кујѣм циклон,
имеѣтис бокјасан да вӕча
тӕвјас Гренландијаӕд да пӕ-
путнӕй тӕв Гренландијасан
да Св. Лаврентѣја залѣвӕд.
Погодѣ јона локмѣс Нју-
Йорк рајонын да сысан ас-
ыв-војвылӕ циклонлӕн ӕдјӕ
мунӕм вӕсна, мыј создајтис
сенѣ улын да јон кымдра-
лун, код вӕсна пуксӕмӕд
вӕлі јона сӕктӕдӕма.

Екѣпаж, к о д ѣ кӕсјысѣс
кӕт кыз, а воны Нју-Йоркӕ
героическӕја восталис ас-
лыс туј да кыпӕдчѣс 9 сурс

метра вылнаӕз, но војлӕн
матысмыс да погодѣфа-
лӕн вожд локмѣмыс сѣјс
заставѣтис бергӕдчыны Св.
Лаврентѣја залѣван да вӕч-
ны вынуждѣннӕја пуксӕм
Мискоу дѣ вылӕ.

Зев неудобнӕй болотѣс-
тӕй почва вылӕ пуксѣгӕн
самолотлӕн лоис повреж-
дѣније. Јотчѣкјас пиыс ӕтѣ
коккѣдѣка ранѣтис.

Лебѣгӕн самолотлӕн ма-
териалнӕй частыс: мотор-
јас, радио-станција да му-
кӕд приборјас ужалсныс без-
ӕтказнӕја.

Самолот лебзӕмсан, са-
молот пуксытӕд вӕлі пыр
кутӕма самолоткӕд радио-
станцијас пыр орјавлытӕг
јѣтӕд. Свјазлӕн качествоыс
став трасса куза леб-
зѣгӕн вӕлі отличнӕй. Став
тујсӕ лебѣгӕн самолотсан
вӕлі примѣтма 70 јуӕртӕм.

Правѣлѣственнӕй комис-
сија лыдѣд, Советскӕй Со-
јузса Герој Коккинакӕ јорт-
лыс да штурман Гордѣјен-
ко јортлыс лебзӕмӕд тајд
условијејас дырјѣ выдајуш-
щӕјӕн. Лебѣгӕн екѣпаж пет-
кӕдліс искључѣтельнӕй геро-
изм да ыжыд мастерство.

Комиссија торјӕн тӕдчӕ-
дӕ, мыј „Москва“ само-
лотлӕн Мискоу дѣ вылӕ
пуксӕм, аслас сложност
да выполнитӕм сертѣ зас-
луженнӕја вермас лыдѣс-
сыны мӕд героическӕй пук-
сылӕмӕн Чкаловӕн Удд дѣ
вылӕ пуксылӕм бӕрын.

Получѣтӕм сведѣнијејас
сертѣ, екѣпаж Нју-Йоркӕ
вѣчысӕд апрел 30-ӕд лунӕ.

ПРАВѢЛѢСТВЕННОЈ
КОМИССИЈА.

Государстволы мынтысѣсны 100 прӕцент вылӕ

Гам сѣктсӕветуvsа „Кра-
снӕй север“ да „Показатѣл“
колхозјас международнӕй
пролетарскӕй празник Мај
1 лун встречајтӕны ыжыд
вермӕмӕн.

Апрел 26 лун кезлӕ на-
јӕд 100 прӕцент вылӕ мын-
тысѣсны государство во-
зын зајмовѣ вносјас да
став пӕлӕс налогјас.

МАЛАФѢВ.

Кык декадаӕн тӕлысса план тыртѣсны 94 прӕцент вылӕ

Госкаса выј вӕчан заво-
дын ужалысјаслӕн коллек-
тѣв ВКП(б) XVIII-ӕд сјезд
нѣма соцорјысӕмӕн ыжыд
вермӕмјас шедӕдѣсны ас-
ланыс ужын. 1939 вога
первој кварталын страна-
лы лоѣ сетӕма 47 центнер
выј лѣд лоѣ тыртӕма 168
прӕцент кварталнӕй план
дѣнӕ. Јӕв поставкыс ӕт-
дор јӕв нӕбан план тыр-

тѣсны 254 прӕцент вылӕ.

Та бӕрын маслзаводса
ужалысјаслӕн коллектѣв
вкључѣтчылис Којмӕд Ста-
линскӕй пјатѣлетка нѣма
соцорјысӕмӕ, кӕни ассы-
ныс кӕсјысӕмӕд честӕн
пӕртӕны олӕмд. Выј вӕ-
чӕмын кык декадаӕн апрел
тӕлысса план тыртѣсны 94
прӕцент вылӕ.

БЕЛАКОВ.

Шедöдам 1939 вога—којмөд пјатилеткаын мөд вога хожајственнөј план ставнас да содтөдөн тыртөм!

Көсјысөм пөртөны олөмө

Арабачса „Краснөј звезда“ колхозыс Кочмөс јуын кылдочысас А. П. Малафиев јортлөн 11 морта бригада ВКП(б) XVIII сјездлыс материалжасө да Москваса „Краснөј пролетарј“ заводса рабочдјаслыс Којмөд Сталинскөј пјатилетка нима Ставсоюзса социалистическөј ордјысөмө вклучитчөм јылыс шыдчөмсө обсудитөм бөрын ас выланыс бостлисны тащөм објазателствојас:

1. Катшщыс вөр катај-

төм куца колхозлы сетөм плансө ештөдны 2 лунөн.
 2. Кочмөс ју куца вөр вайөдны устјеөз 8 лунөн.
 3. Вөр пурјалигөн лунса нормажас тыртавны не ешажык 150—200 прөцент вылө.
 Малафиев јортлөн бригада ассыс көсјысөмсө четөн пөртө олөмө. Апрель 27-өд лунө бригада катшщыс вылыс вөр катајтис 1650 кубометр, лунса нормасө тыртисны 200 прөцент вылө.
 Пудов.

Көсјысисны вөчны 250 норма

СССР Совнарком бердса Економсөветлөн төвса пурјасысјаслы апрел 1-ој лунсан сөделно-прогрессивнөј уждөн мынтөм јылыс апрел 5-өд лунса шудөмөн да Москваса „Краснөј пролетарј“ заводса рабочдјаслөн Којмөд Сталинскөј пјатилетка нима Ставсоюзса социалистическөј ордјысөмө вклучитчөм јылыс шыдчөмсө обсудитөм бөрын Семуково сиктсөветовса Молотов нима колхозыс колхозныкјас: А. М. Козлов, А. П. Баженов, П. П. Тур-

кин да А. В. Туркин ас выланыс бостисны конкретнөј објазателствојас. Најөкөсјысисны кылдочан сезон чөжөн вөчны 250 нормаөн морт вылө. Тајө јортјасыс ез б о к ө колчы і колхозныца А. Ст. Новикова јорт, сјјө көсјысис кылдочан уж вылын вөчны 150 норма.
 Медым четөн пөртны ас вылө бостөм објазателствојас, најө пыр-жө петисны кылдочан уж вылө да лунса нормажасө өни кутисны тыртавны содтөдөн.
 І. Калимов.

Лото-маткајас стрөитөм ештө-дисны

Междгса кылдочан дистанцијасыс Г. С. Просужихлөн 7 морта бригада да Отса кылдочан дистанцијасыс А. Т. Гановлөн бригада международнөј пролетарскөј празник Мај 1-ој лун встечајтөны вылө производственнөј пөдаркөдөн.
 Тајө кыкнан бригадасыс асланыс кылдочан дистанцијасын ештөдисны талунја лун кежлө лото-маткајас стрөитөм.

МАКАР ПІ.

Замечательнөј примерөн

Международнөј пролетарскөј празник Мај 1-ој лун, Ајкина сиктсөветовса „Вылтуј“ колхоз встечајтө за-

ВӨЧИС 1325 КУБОМЕТР ВӨР

Турја вөрпунктыс вөрлецыс-стахановец Стрелченко јорт международнөј пролетарскөј празник Мај 1-ој лун кежлө воис ыжыд вермөмөн.
 Социалистическөј ордјысөмө подув вылын Стрелченко јорт төвса вөрлезан сезонын вөчис 1325 кубометр вөр.
 Којмөд Сталинскөј пјатилетка нима соцордјысөмө бостчөмөн өни Стрелченко јорт вужис кылдочан уж вылө да сени лунса нормажасө көсјысис быдлун тыртавны содтөдөн.
 Пудов.

мечательнөј примерөн. Тувсов көза кежлө лөсөдчана ужјас ештөдисны 100 прөцент вылө.
 Потапов.

„Мөд пјатилеткалөн зев ыжыд победа ем социалистическөј строителство став отраслјаслы колана, советскөј интеллигенцијалыс төдчана кадрјас лөсөдөм да народнөј овмс став отраслјасын партинөј да партинөј болшевикјасыс вылө руководашщөј работныкјасөс паскыда выдвигайтөм“.

(В. Молотов јорт доклад куца ВКП(б) XVIII-өд сјездлөн резолюцијасыс).



Лнозаводса директор А. А. Алексејева јорт вөвлөм батрачка, 1931 воын Крестовскөј лнозаводө (Смоленскөј област, Велинскөј рајон) воис чернорабочөдөн.

1932 воын, шабди первичнөја переработайтөм куца 3 төлысса курс помалөм бөрын 1937 воиз ужалө сменнөј мастерөн, а сы бөрын, технорукјасыс Ленинградскөј курс помалөм бөрын—заводса технорукөн.

1938 вога март төлысын Алексејева јортөс индөма Крестовскөј заводса директорөн. 1938 воын сјјө вескөдлөм улын вога програмасө куца волокно куца завод тыртис 156 прөцент вылө да завојутис ветлөдлана гөрд знамја.

Тувсов көза кежлө дасөс

Којмөд Сталинскөј пјатилетка нима Ставсоюзса социалистическөј ордјысөмө вклучитчөмөн Виз сиктсөветовса „Краснөј знамја“ да „Краснөј зар‘а“ колхозјас тувсов көза кежлө лөсөдчөмын шедөдисны тыр вермөм.

Талун кежлө налөн помалөма инвентарјас ремонтируйтөм, куйөд петкөдөм, көјдыс весалөм да көза кежлө лөсөдчөм куца мукөд ужјас.

КИЛУШЕВ.

ОТВ. РЕДАКТОР

Н. Д. ЛАПИН.



ПРОЛЕТАРИИ ВСЕХ СТРАН, СОЕДИНЯЙТЕСЬ!

Мед олас СССР-са народјаслөн братскөј сојуз!

Гитлерлөн реч

Апрел 28-өд лунө германскөј рејхстаглөн заседаније вылын Гитлер выступитис речөн, код ас пыщкас кутис германскөј правителстволыс вочакыв Рузвелтлөн шыдчөм вылө.

Унжык кадө Гитлер сис Англијакөд отношенјас јылыс вопрос вылө. Сјјө зајавитис, мы Германија лыддө англо-германскөј соглашенје военноморскөј флотлөн отношенјас јылыс ассыс значенјесө воштөмөн да требованијесыс Германијалөн сылы Англијалөн колонијас возвратитөм јылыс тырвыјө коласны вынаөн.

Германо-полскөј отношенјасө касайтчылөмөн, Гитлер зајавитис, мы санциг—немецкөј кар і санциг јылыс вопрос лөас разре-

шитөма тајкөн либө сизикөн.

Полско-германскөј договор ненапафенје јылыс Гитлер виздөдө кыз сушествуйтөдөмс. Рузвелтлөн посланије вылө вочавиөгөн Гитлер лөзис уна ускөдчөмјас США-лы паныд. Заключенијем Гитлер зајавитис, мы сјјө оз верит возможность вылө обеспечитны мир спорнөј вопросјас куца международнөј конференцијас вылын обсуждајтөмөн.

Тајө-жө луннас германскөј правителство официалнөја зајавитис англо-германскөј морскөј соглашенје да германо-полскөј ненапафенје јылыс договор расторгнитөм јылыс.

(ТАСС).

ОБРАЗЦОВӨЈА НУӨДНЫ КОМСОМОЛСКӨЈ ДОКУМЕНТЈАС ВЕЖЛАЛӨМ

Мај 1-ој лунсан да јул 1-ој лунөд Коми комсомолскөј организацијаны ВЛКСМ ЦК разрешитис нуөдны комсомолскөј документјас вежлалөм. Ленинско-Сталинскөј комсомол олөмын тајө ем ыжыд политическөј меропрјатје, код нөшта воөд јөнмөдас да обеспечитас комсомол став ужын выл кыптөм.

Комсомолскөј документјас вежлалөмыс успехө кутас решайтны сн кежлө бура лөсөдчөм да сјјөс нуөдгөн комсомолскөј руководителјаслөн, став комсомолецјаслөн дисциплинированност да организованност. Тајө лунјасө мијан рајонын муналисны закрытөј комсомолскөј собраниејас, көни обсуждајтисны ВЛКСМ ЦК-лыс пөмө да инструкција. Онј заводитис ВЛКСМ ЦК-өн установитөм форма сөрти быд организацијаны комсомолецјасыс списөкјас составлајтөм, код сөрти кутас мунны ком-

сомолскөј документјас вежлалөм.

Комсомолецјас вылө списөкјас составлајтөм ем зев ыжыд да ответственнөј уж. Комсомолскөј организацијасыс секретарјас да ВЛКСМ рајкомса представителјас комсомолецјас вылө списөкјас составлајтөдөн долженөс петкөдлыны исклүчителнөј серјозност да вымачелност. Списөкјас составлајтөдны комсомолскөј билетјас сөрти, но комсомолскөј билетјасын, көдлөн сурө, емөс вывти уна неточностјас (нимын, вичын, чужан воын да с. в.). Быд ичөтик неточност, ошыбка вермас вайөдны документјас испортитөм. Сиз кө списөкјас составитөдөн колө возыв бура прөверитны да быд комсомолецөс списөкө пьртны правилнөја.

Комсомолскөј документјас вежлалөм вылө кадыс вывти женыд. Медым обеспечитны тајө женыд-

ја көдөн став комсомолецјасыс комсомолскөј документјас бура вежлалөм быд комсомолец должен индөм кад кежлө воыны ВЛКСМ рајкомө. Уна первичнөј комсомолскөј организацијаны комсомолскөј документјас өбөчана вичөсны көн суро. документјас вежлалөм кежлө комсомолскөј организацијасыс быд секретар должен лөсөдны томана јашщик либө шкаф. Кушөд организацијаны тајөс оз ло вөчөма, документјас вежлалөм оз ло разрешитөма сетчөз, кытчөз оз вөчны, кытчөз оз вайөдны комсомолскөј став делөјас пөрадоко.

Ленинско-Сталинскөј комсомол воөд ВКП(б)-лөн XVIII-өд сјезд сувтөдөс зев ыжыд мог—колхозјасын, совхозјасын да учрежденјесын, көни абуөе партинөј организацијасыс, кутны ответственност да занимајтчыны хозяйственнөј вопросјасөн. Онј заводитчө кылдочөм да тувсов көза. Кыкнан ужө колө нуөдны отлүчнөја. Сјјө колхозјасын да кылдочан јујас вылын, көни абуөе партинөј организацијасыс, комсомолскөј организацијасыс долженөс

бостны ас выланыс инициатива да котыртны колхозныкјасөс на воачын сулалан могјас успешноја олөмө пөртөм вылө. Комсомолецјас долженөс разјаснајтны ужалыс јөз паскыд массајаслы ВКП(б) XVIII-өд сјездлыс историческөј решенијесөс да сјјөс подув вылын кыскыны ужалыс јөз паскыд массајасөс Којмөд Сталинскөј пјатилетка нима социалистическөј ордјысөмө.

Комсомолскөј документјас вежлалөм мијанлы колө добитчыны комсомоллыс рајјасөс содтөм. Вөчын муныс томјөз пьис примитны комсомолө вылысөн уна сојасөс да колхозјасын котыртавны выл комсомолскөј организацијасыс. Комсомолскөј документјас вежлалөм нуөдны сөщөм ногөн, медым комсомолскөј организацијасыс организационнөја укрөпитны да идејвоја вооружитны, нөшта јонжыка котыртны комсомолецјасөс да несојузнөј став томјөзөс ВКП(б) да Сталин јорт гөгөр.

ВЛКСМ Јемдин рајкомса секретар—ЈЕВГ. КАТАЈЕВ.